

Dorpsraad Wijk aan Zee

Digitaal ingediend

Wijk aan Zee, 13 oktober 2022

Aan:

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Tav ODNZKG
Ebbehout 31
1507 EA Zaandam

Betreft: Zaaknummer: 11531183, handhavingsbesluit ODNZKG

Zienswijze op voornemen tot last onder dwangsom

Van: mevrouw V. van Waardenburg, namens de stichting Dorpsraad Wijk aan Zee en
de heer A. van Lochem, namens de stichting Dorpsraad Wijk aan Zee en
mevrouw S. Walvisch, namens de stichting FrisseWind.nu.

Geachte Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

Wij zijn verontrust door uw voornemen tot last onder dwangsom met bovengenoemd zaaknummer. U presenteert uw besluit als een verbetering in vergelijking met het geannuleerde maatwerkbesluit. Het is volgens u 'beter af te dwingen, met bijvoorbeeld een last onder dwangsom, en biedt daardoor meer zekerheid voor de omgeving.'

De vastgestelde maatregelen stutten uw claim geenszins. Integendeel, menen wij. U geeft het bedrijf voor rapportage over kleine bronnen meer tijd. En de dwangsom is slechts een fractie van wat het bedrijf zou moeten uitgeven aan effectieve preventieve maatregelen, zoals een filter, afzuiging, een overkapping of substitutie. Daar gaat geen enkele prikkel van uit. Wij zien het genoemde handhavingsbesluit over de ZZS-rapportage daarom als een lege

doos. Bovendien vinden wij uw aannames over de eerdere rapportage door Tata voorbarig.

Wij pleiten voor duidelijkheid over de werkelijke uitstoot, aanzienlijk hogere dwangsommen, duidelijkheid ook over de escalatieladder en sluiting (tijdelijk of definitief) van installaties die niet blijven voldoen, zoals voorzien in de Landelijke Handhavingsstrategie.

Tata Steel is een bedrijf waar efficiëntie (lees: kostenbesparing), omzet en winst altijd leidend waren en nog steeds zijn. Als vervuilen mag van de vergunning, doet Tata dit. Want een maatregel is altijd duurder. Idem dito als de vervuiling niet mag, maar juridisch toch recht te praten is. Ook als het gaat om gevaarlijke uitstoot.

Dit bedrijf procedeerde tot aan de hoogste rechter om te voorkomen dat het verplicht werd - door inspanningen van onder andere de Dorpsraad - tot een doekfilter op de vervuilende sinterfabriek (besparing: 93 procent minder fijnstof en 90 procent minder zware metalen). Het ging pas over tot de aanschaf van een denox voor de pelletfabriek (besparing: 80 procent minder lood, zware metalen en stof) toen het door een rechtszaak aangespannen door het ILT er niet meer omheen kon. Bewoners hadden daar al jaren om gevraagd. Zo zijn er legio voorbeelden van klein tot groot.

Dat de omgeving nu meer zekerheid heeft, is een feit. Anders dan u bedoelt. Voor 100.000 euro (het maximum dat u het komend half jaar wilt opleggen) gaat dit kostenbewuste bedrijf niet opeens in de pas lopen met het risico van tientallen miljoenen extra uit te moeten geven aan maatregelen die het zelf eerder niet nodig vond. U hebt uitstel te goedkoop gemaakt.

De meeste maatregelen die het bedrijf tot nu toe trof (of aan het treffen is) brengen de uitstoot uit hoge schoorstenen terug. In de IJmond hebben wij vooral last van stoffen die laag bij de grond worden uitgestoten. Die komen vaker uit diffuse bronnen of lekkages en precies daarover ontbreken de gegevens.

Ronduit zorgwekkend vinden wij mede daarom dat u in dit besluit spreekt over 'drie procent' uitstoot waarover Tata nog duidelijkheid moet verschaffen. U stelt in uw besluit dat de rest – inclusief het onderzoek bij de grote bronnen zoals de kookgas-, pellet- en sinterfabrieken - afgerond en correct is. Onduidelijk is nog wat kleine bronnen en incidenten die zich vooral bij grote bronnen voordoen (vele honderden per jaar) opleverden aan emissies. Slechts drie procent? Door het restant te stellen op drie procent gaat u mee in het narratief van het bedrijf.

De waarheid is dat op de uitstoot bij 'afwijkende bedrijfssituaties' helemaal geen goed zicht is en dus ook niet op het nu geregistreerde totaal. Het RIVM noemt onder meer deze incidenten als mogelijk verklaring voor het nog niet verklaarde 'gat' tussen door Tata opgegeven uitstoot en de werkelijk gemeten uitstoot. De door Tata opgegeven uitstoot is tot een factor 5 lager dan op basis van metingen in de omgeving verwacht kan worden.

U heeft vanwege de vele vragen en onduidelijkheid zelf besloten tot onafhankelijke metingen bij de kookgasfabrieken, het hoofdpijndossier. Deze metingen zijn nog niet eens gedaan. Samengevat: met zoveel onzekerheid inclusief over definities is het natuurlijk onzinnig om percentages te noemen zoals de 3% of de zogenaamd 'geplande 50% reductie' van uitstoot door Tata Steel.

Wij als bewoners maken ons grote zorgen over de ongecontroleerde uitstoot bij de kookgasfabrieken. Een stof als benzo(a)pyreen die bij niet gefilterde uitstoot daar de lucht ingaat, is bijvoorbeeld extreem giftig en bij iedere hoeveelheid mogelijk kankerverwekkend.

Deze installaties staan al tijden onder uw verscherpte controle en Tata zou daar volgens uw omgevingsdienst zo goed bezig zijn met allerlei maatregelen. Desalniettemin zien wij bij kookgasfabriek 2 dankzij een 24/7 draaiende webcam bijna dagelijks tenminste vier (!) incidenten waarbij naar alle waarschijnlijkheid ZZS vrijkomen. Tenminste: we checken uit tijdgebrek namelijk maar een klein deel van de opnames.

We schrikken keer op keer van wat we zien. Grafietbranden (om de pijpen van binnen schoon te branden), gele, grijze, zwarte of rode rookpluimen, roetexplosies, zogeheten rauwe ovens en emissies bij de blustorens die met mankementen kampen. En dat alles vlakbij ons dorp. In andere landen heeft men daarom kookgasfabrieken gesloten.

Deze incidenten (al dan niet vergund) zijn bij u gerapporteerd en 437 videofragmenten (alle incidenten van de cokesfabriek 2 betreffend) kunt u indien gewenst ook terugzien via YouTube. <https://youtube.com/playlist?list=PLIX0HH9a1x4hCSpe31rqILvP39UqTwq1>

Onze kinderen kennen kookgasfabriek 2 niet anders dan een installatie die gerenoveerd wordt. De renovatie is namelijk al meer dan een decennium aan de gang. Dat had natuurlijk nooit mogen gebeuren. Renoveren is volgens de gangbare definitie herstellen of gedeeltelijk vernieuwen van een bestaand pand (of installatie), waardoor dit/deze weer bruikbaar wordt *naar de dan geldende maatstaven*. Dit laatste is onmogelijk met deze fabriek omdat het ontwerp verouderd is. Als het fundament niet deugt, breek je een huis af.

De term renovatie is destijds door het staalbedrijf geïntroduceerd om niet gedwongen te worden de toen al zeer problematische fabriek in zijn geheel af te breken en weer op te trekken volgens met een ander formaat kooksovens. Afbraak (zoals wel met kookgasfabriek 1 is gebeurd) impliceerde namelijk ook een kostbare bodemsanering. Door de fabriek oven voor oven te herbouwen kon het bedrijf die kosten ontlopen. U - een overheid die goed van vertrouwen was en vooral dacht aan de economie – bent daarin meegegaan.

De Dorpsraad vraagt al sinds 2013 om sluiting kookfabriek2. Tata bevestigde in een overleg ruim twee jaar geleden dat de renovatie een proces zonder einde is. 'Als je klaar bent, kun je opnieuw beginnen.' De problemen keerden bij nieuw gemetselde ovens namelijk weer terug.

Verder wist de directie de fabriek dankzij intensief lobbyen aan de moderniseringsplicht voor de Europese staalindustrie te onttrekken met een vrijstelling bedoeld voor verouderde kookfabrieken in arme Oostbloklanden die geen geld hadden voor een nieuwe fabriek.

Maar gelukkig voor ons, bewoners, valt aan de minimalisatieplicht voor ZZS niet zo makkelijk te ontkomen. Ook als de uitstoot vergund is. Minimalisatie kan door nieuwe productietechnieken, reiniging of door substitutie aldus de wet. Substitutie lezen wij als vervanging door een ander. Waarom zou dat niet een andere fabriek kunnen zijn? Een fabriek die elders staat en kooks maakt? Tata heeft dit onderzocht en ziet technisch geen problemen voor invoer.

De enige werkelijke preventie in geval van een permanent gif lekkende fabriek is sluiting. Daarvoor pleiten wij bij deze en als het nodig is straks in de Rechtbank en bij de Raad van State. We doen dit voor onze kinderen, burens, vrienden en voor onszelf. Wie onder de rook van Tata Steel leeft, heeft veel meer kans op hartfalen, astma, tot vijftig procent meer kans op longkanker en gaat eerder dood. Ook in vergelijking met andere gebieden met zware industrie. Dat zijn feiten waar wij koud van worden. Wij hopen u ook.

Namens de Stichting Dorpsraad Wijk aan Zee

Hoogachtend,

V. van Waardenburg
voorzitter

A.W. van Lochem
secretaris

Sanne Walvisch, voorzitter
Namens Stichting Frisse Wind.nu